

Brüsszel, 2016. november 4.
(OR. en)

13617/16

JEUN 84

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Előző dok. sz.:	13344/16 JEUN 76
Tárgy:	Európai fiatalok egy modern Európai Unió középpontjában – <i>Irányadó vita</i> (Nyilvános tanácskozás a Tanács eljárási szabályzata 8. cikkének (2) bekezdése alapján [az elnökség javaslatára])

Az elnökség az ifjúsági munkacsoporttal folytatott konzultációt követően elkészítette és benyújtja a mellékelt vitaanyagot, amely az Oktatási, Ifjúsági, Kulturális és Sportügyi Tanács 2016. november 21–22-i ülésén folytatandó irányadó vita alapjául szolgál majd.

Európai fiatalok egy modern Európai Unió középpontjában

Elnökségi vitaanyag

Bevezetés

Az európai társadalomban valamennyien tapasztalhatjuk, hogy változóban vannak a társadalmi és családszerkezetek. Sérült a biztonság- és az igazságérzetünk, elégtelen az integráció, a fiatalok lehetőségei korlátozottak, és nincs kilátásuk egy jobb jövőre. Ezenfelül a szélsőséges és a radikális megoldások felé való eltolódás, a szélsőjobboldali és a szélsőbaloldali pártok felemelkedése, valamint a közelmúlt migrációs hullámai a társadalom növekvő polarizálódásához vezettek. Az egyesült királysági népszavazás pedig még inkább égetővé tette az európai projektről, annak alapjairól és az alapját képező értékekről szóló vitát.

A fiatalok helyzete és boldogulási lehetőségei napjainkban gyökeresen mások, mint régen, és az utóbbi néhány évben igen hirtelen megváltoztak. Annak ellenére, hogy a mai fiatal generáció összességében minden eddiginél képzettebb, a kutatások azt jelzik, hogy a mostani fiatalok generációja lesz az első, amelyik a szüleinél rosszabb életkörülményekre számíthat. Erre az elmúlt nyolcvan évben nem volt példa. Európa-szerte ezt mutatják a reáladatok is: a 90 millió európai fiatalból 27 milliót, azaz közel egyharmadukat fenyegeti a szegénység és a társadalmi kirekesztődés. A nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalok (NEET-fiatalok) száma mostanra elérte a 4 milliót.

Emellett a kölcsönös megértés terén is egyre nő a szakadék a generációk között, mivel a mai generáció helyzete és indulása eltér a szülői generáció tapasztalataitól. Éppen ezért fontos, hogy figyelemmel kísérjük és információt gyűjtsünk a fiatalok körében tapasztalható legújabb trendekről, életkörülményeikről, vágyaikról, érdeklődési köreikről, szubkultúráikról és a jövőről alkotott elképzeléseikről. Az így szerzett információknak tükröződniük kell az ifjúságpolitikában és az ifjúsági munkában annak érdekében, hogy összefüggés legyen a fiatalok tényleges helyzete és az európai, nemzeti, regionális és helyi szintű szakpolitikák és stratégiák eredményessége között.

Óriási jelentősége van annak, hogy a fiatalok helyzetének és jövőjének kérdését hosszú ideje először – az állam-, illetve kormányfők 2016. szeptemberi pozsonyi informális csúcstalálkozásán – a legmagasabb politikai szinten is megvitatták. A csúcstalálkozó résztvevői elfogadták a pozsonyi nyilatkozatot, az Európai Tanács elnöke, a Tanács elnöksége és a Bizottság pedig a pozsonyi ütemtervben¹ összefoglalta az elkövetkező hónapok fő prioritásait. Az említett dokumentumok szerves részét képezte az a célkitűzés, amely szerint „mindenki számára ígéretes gazdasági jövőképet kell teremteni, meg kell őrizni életformánkat, és jobb lehetőségeket kell biztosítani a fiatalok számára”. A célkitűzésben külön nyomatékot kaptak a fiatalokat érintő intézkedések. Az ifjúsági munkanélküliség igen komoly problémája mellett egyéb kérdésekkel is foglalkozni kell, többek között azzal, hogy hogyan győzzük meg a fiatalabb generációt magának az európai projektnek az eszméiről és értékeiről. Mivel szinte kivétel nélkül demokratikus társadalmakban nőttek fel, gyakori, hogy a fiatalok nem ismerik fel annak veszélyeit és következményeit, ha olyan társadalomban élünk, amely nem a tolerancián, a megértésen és a demokratikus értékeken alapul.

¹ SN 72/3/16 REV 3

El kell gondolkodnunk azon, hogy miként érhetjük el, hogy a fiatalok bízzanak az Európai Unió alapját képező eszmékben, illetve hogy miként állíthatjuk helyre ezt a bizalmat. Miután az állam-, illetve kormányfők kötelezettséget vállaltak arra, hogy döntéseket hoznak annak érdekében, hogy a fiatalok élete jobb legyen az Európai Unióban, az elnökségnek az a véleménye, hogy az ifjúsági minisztereknek egyértelmű jelzést kellene küldeniük az Európai Tanács 2016. decemberi ülésére.

Mindazon kihívások és problémák ellenére, amelyekkel modern korunkban az európai fiatalok szembesülnek, az elnökségnek a hivatali ideje alatt mégis az volt a törekvése, hogy az ifjúságpolitika pozitív dimenzióira koncentráljon. Ne feledjük, hogy a fiatalok fogékonyabbak és rugalmasabban reagálnak a változásokra, mint az idősebb generációk. A fiatalok általában természetes igazságérzettel rendelkeznek és szolidárisak. Mivel többségük multikulturális társadalomban nőtt fel, összességében pozitívan vélekednek a sokszínűségről és a toleranciáról. Ez a Brexit-népszavazásból is kitűnik, amelyen a fiataloknak több mint a fele kiállt az Európai Unió mellett. Azok a fiatalok, akik optimistán vélekednek az EU-ról, olyan fontos kedvező változást látnak benne, amely lehetőséget ad az utazásra és a külföldi tapasztalatszerzésre. Az EU-ról alkotott ilyen véleménnyel elsősorban azoknak a fiataloknak a körében találkozunk, akik személyesen is megtapasztalták azokat az előnyöket, amelyeket az uniós tagság tartogat a polgárok számára. Éppen ezért meg kell erősíteni a már meglévő programokat, például az Erasmus+-t vagy az olyan új programokat, mint az európai szolidaritási hadtest tervezett projektjét.

Az elnökség ideje alatt Kassán került megrendezésre az Európai Ifjúsági Konferencia, amelyen a politikai döntéshozókkal valamennyi tagállamból 250 fiatal találkozhatott. A „Lehetőséget minden fiatalnak a sokszínű, összekapcsolt és befogadó Európában való részvételre” általános témájában közösen 16 ajánlást² fogalmaztak meg és fogadtak el a tagállamok és a Bizottság számára. Az említett ajánlások közül több a mai fiatalok életére jellemző kihívásokkal kapcsolatos, ideértve azt is, hogy helyreállítsuk az Unióba vetett bizalmukat. Összességében nyolc terület került górcső alá:

1. A minőségi és kritikus tájékoztatáshoz való hozzáférés
2. Fiatalok nyomás alatt: az ellenálló képesség és az önbizalom fejlesztése
3. A féltéken és az intolerancián túl – a sokszínűséggel kapcsolatos tapasztalatok
4. Olyan oktatási rendszer kialakítása, amely elősegíti, hogy a fiatalok kibontakoztathassák a bennük rejlő lehetőségeket
5. A fiatalok társadalmi szerepvállalásának előmozdítása, különösen a veszélyeztetett csoportok esetében
6. A fiatalok európai projektbe vetett bizalmának helyreállítása
7. Mobilitási program: teljes foglalkoztatottság és mindenki számára elérhető oktatás
8. Az ifjúsági munka és az ifjúsági szervezetek tevékenységének mindenkit érintő hatása.

Azok a fiatalok, akik részt vettek a strukturált párbeszéd ötödik ciklusában folytatott konzultációban, valamint azok a fiatalok, akik közvetlenül közreműködtek az ajánlások megfogalmazásában, most érdeklődve várják, hogy a véleményük mit eredményez európai, illetve nemzeti szinten, és hogy a tagállamok miként reagálnak az elképzeléseikre.

² 13457/16

Felkérjük a minisztereket, hogy az EYCS Tanács november 21-i ülésén tartandó irányadó vitán szólaljanak fel az e dokumentumban felvetett kérdésekkel kapcsolatban. Ehhez segítséget nyújthat, ha az alábbi kérdésekből egyet vagy többet megválaszolnak:

- 1. A pozsonyi csúcstalálkozóra figyelemmel a tagállamok és az uniós intézmények mit tehetnének azért, hogy a fiatalok nyitottabbak legyenek az európai projekt alapját képező eszmék iránt?**
 - 2. Uniós és tagállami szinten mit lehetne tenni annak érdekében, hogy megújuljon a fiatalabb generációnak a politikai döntéshozókkal való kapcsolata oly módon, hogy a döntéshozók jobban figyelembe vegyék a fiatalok által megélt valóságot és a mai világra jellemző életmódokat?**
 - 3. Az EU és az európai fiatalok közötti jobb kapcsolat jegyében a kassai konferencián elfogadott ajánlások mennyiben adnak választ az Európa előtt álló jelenlegi kihívásokra? Ön nemzeti szinten melyik ajánlást venné fontolóra és milyen módon?**
-